

25.10.2021

Kokousaika 25.10.2021 17:00 - 18:14

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Sazonov, Daniel	apulaispormestari puheenjohtaja
Vanhanen, Reetta Arajärvi, Pentti Bogomoloff, Harry Razmyar, Nasima Vierunen, Maarit Arhinmäki, Paavo	varapuheenjohtaja apulaispormestari apulaispormestari varajäsen
Rantanen, Mari Silvennoinen, Oula	varajäsen varajäsen

Muut

Vartiainen, Juhana Diarra, Fatim Rydman, Wille	pormestari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Rantala, Marcus Sarvilinna, Sami	saapui 17:12, poissa: 4§ varajäsen kansliapäällikkö
Jolkkonen, Juha	poistui 17:50, poissa: 6§ sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Saxholm, Tuula Kivelä, Liisa Kühn, Markus (etänä) Pitkänen, Jani (etänä) Karvinen, Marko Hyttinen, Hannu Peltonen, Antti Hopeakunnas, Maisa	rahoitusjohtaja viestintäjohtaja strategiajohtaja pelastuskomentaja strategiapäällikkö johtava kaupunginsihteeri hallintopäällikkö viestintäasiantuntija

25.10.2021

	Ihatsu, Jan	projektiasiantuntija 17:05 - 17:40, läsnä: 5§
	Miettinen, Marja	johdon controller 17:05 - 17:40, läsnä: 5§
	Pajari, Sampo	talous- ja suunnittelupäällikkö 17:05 - 17:40, läsnä: 5§
	Rope, Jenni	kaupunginlakimies 17:05 - 17:40, läsnä: 5§
Puheenjohtaja		
	Daniel Sazonov	apulaispormestari 4-6 §
Esittelijät		
	Daniel Sazonov	apulaispormestari 4 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 5 §
	Tuula Saxholm	vs. kansliapäällikkö, rahoitusjohtaja 6 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Antti Peltonen	hallintopäällikkö 4-6 §

25.10.2021

§	Asia	
4	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
5	Asia/2	Erikoissairaanhoidon omistajaohjauksen kehittämisen ja HUS-yhtymän perustamisen ajankohtaiskatsaus
6	Asia/3	Lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoa-loitteesta oppilas- ja opiskelijahuollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin

§ 4

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Harry Bogomoloffin ja Nasima Razmyarin.

Käsittely

Esittelijän muutos:
Daniel Sazonov: Varatarkastajia ei valita.

Jaosto päätti yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

apulaispormestari
Daniel Sazonov

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Harry Bogomoloff ja Nasima Razmyar sekä varatarkastajiksi jäsenet Sanna Vesikansa ja Anna Vuorjoki.

Esittelijä

apulaispormestari
Daniel Sazonov

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.10.2021

Asia/2

§ 5

Erikoissairaanhoidon omistajaohjauksen kehittämisen ja HUS-yhtymän perustamisen ajankohtaiskatsaus

HEL 2021-011427 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti merkitä tiedoksi erikoissairaanhoidon omistajaohjauksen kehittämisen ja HUS-yhtymän perustamisen ajankohtaiskatsauksen

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HUS-yhtymä

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisen uudistukseen sisältyvän Uudenmaan erillisratkaisun myötä nykyisen HUS-kuntayhtymän tilalle perustetaan uusi, hyvinvointialueesta annetun lain 58 §:n mukainen hyvinvointiyhtymä, HUS-yhtymä. HUS-yhtymä perustetaan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden välisellä perussopimuksella.

Hyvinvointialueesta annetun lain 59 §:ssä säädetään perussopimuksen vähimmäissisällöstä. Perussopimuksessa on sovittava muun ohella hyvinvointiyhtymän tehtävistä, ylimmästä päättävästä toimielimestä, sekä taloutta koskevista asioista. Perussopimuksessa ilmaistu Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden tahto on HUS-yhtymän toiminnan lähtökohta.

HUS-yhtymän perussopimuksen hyväksyy Helsingissä kaupunginvaltuusto ja Uudenmaan hyvinvointialueilla aluevaltuustot. Perussopimus tulee hyväksyä 30.4.2022 mennessä.

Ennakoiva valmisteluvaihe

Helsingissä on toiminut helmikuusta 2021 alkaen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen (sotepe-)uudistuksen toimeenpanon varautumista koordinoiva kansliapäällikön asettama viranhaltijaohjausryhmä (Kp 16.2.2021 § 31 sekä 17.2.2021 § 32). Ohjausryhmän alaisuudessa on toiminut kolme alatyöryhmää, jotka ovat analysoineet uudistuksen käytännön seurauksia kaupungille ja yhteistyölle eri osapuolten kanssa.

Yhden alatyöryhmän työ kohdistui erikoissairaanhoidon omistaja- ja muun ohjauksen kehittämiseen ja HUS-yhtymän sopimusten valmisteluun varautumiseen. Alatyöryhmä selvitti HUS-yhtymän perustamiseen liittyviä kysymyksiä ja arvioi niiden vaikutusta Helsingin kaupungin näkökulmasta. Alatyöryhmän työskentely liittyi tiiviisti niin sanotun alueellisen HUS-perussopimustyöryhmän työhön.

Alueellinen HUS-perussopimustyöryhmä perustettiin erikoissairaanhoidon ohjauksen ja kehittämisen ohjausryhmän päätöksellä 18.1.2021 tekemään alustavaa selvitystyötä liittyen HUS-perussopimuksen ja HUS-yhtymän hallintomallin valmisteluun. Ohjausryhmä koostui tulevien Uudenmaan hyvinvointialueiden (Vantaa ja Kerava, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Itä-Uusimaa) sekä Helsingin kaupungin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin edustajista.

Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä

HUS-sairaanhoitopiirin hallitus on päättänyt 27.9.2021 § 143 asettaa väliaikaisen HUS valmisteluryhmän (laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta, voimaansaattolaki 9 § 1 mom.).

Helsingin kaupunginhallitus on nimennyt väliaikaiseen HUS-valmisteluryhmään varsinaiseksi jäseneksi kansliapäällikkö Sami Sarvinnan ja varajäseneksi sosiaali- ja terveystoimialan hallintojohtaja Tiina Mäen (khs 20.9.2021 § 666). Helsingin kaupungin nimeämä varsinainen jäsen toimii voimaansaattolain nojalla HUS-valmisteluryhmän puheenjohtajana. Lisäksi HUS-sairaanhoitopiirin hallituksen päätöksellä 27.9.2021 § 143 puheenjohtajan toimii valmisteluryhmän esittelijänä.

25.10.2021

Voimaanpanolain 11 §:n mukaan väliaikainen HUS-valmisteluryhmä valmistelee ehdotuksen HUS-yhtymän perussopimukseksi. Lisäksi sen on valmisteltava ne asiat, jotka ovat HUS-yhtymän perustamiseksi ja toiminnan käynnistämiseksi välttämättömät käsitellä yhtymän ylimmän toimielimen kokouksessa, Uudenmaan aluevaltuustojen kokouksessa tai Helsingin kaupunginvaltuustossa. Tämä käsittää muun ohella HUS-yhtymän hallintosäännön.

Väliaikainen valmisteluryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 7.10.2021. Ensimmäisessä kokouksessaan valmisteluryhmä muun muassa merkitsi tiedoksi ryhmän asettamispäätöksen ja tehtävät, hyväksyi työtavat ja työsuunnitelman syksyille 2021, sekä valitsi sihteeristön.

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän työ päättyy, kun HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin on valinnut yhtymän yhtymähallituksen. Väliaikaisen valmisteluryhmä toimii näin ollen syksyyn 2022 asti.

Kokouksessa kuullaan valmistelutilannetta koskeva ajankohtaiskatsaus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 6

Lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta oppilas- ja opiskelijahuollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin

HEL 2021-010017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Maarit Vierunen: Jaosto päättää palauttaa lausunnon valmisteluun.

Samalla jaosto toteaa, että

- 1) Jaosto pitää tärkeänä, että oppilas- ja opiskeluhuollon mahdollisimman kiinteä yhteys koulujen ja oppilaitosten työhön säilyy, jotta se voi mahdollisimman hyvin täyttää tehtävänsä ja varmistaa oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointi.
- 2) Jaosto suhtautuu myönteisesti valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa esitettyyn ja katsoo, että kaupungin tulee valmistella osana sote-uudistuksen toimeenpanoa ratkaisu, jonka tavoitteena on oppilas- ja opiskeluhuollon säilyttäminen organisatorisesti osana kasvatuksen ja koulutuksen toimintaa. Ratkaisussa tulee ottaa huomioon myös mahdollisuus jatkaa toimivaa sopimus pohjaista käytäntöä Helsingin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen kanssa.
- 3) Kaupunkistrategiassa linjatun periaatteen mukaisesti ja edellä kuvasta hallinnollisesta ratkaisusta huolimatta oppilas- ja opiskeluhuollon valtionrahoituksella järjestettäväksi tarkoitetut palvelut tulee 1.1.2023 alkaen rahoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoittamiseen tarkoitetulla valtionrahoituksella.

Kannattaja: Mari Rantanen

Palautusehdotus:

Nasima Razmyar: Jaosto päättää palauttaa lausunnon valmisteluun.

Samalla jaosto toteaa, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.10.2021

Helsingissä tavoitteena on järjestää laadukas opiskeluhoito lasten ja nuorten helposti tavoitettavaksi kouluissa, oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa. Koulupsykologien, -kuraattoreiden, -terveydenhuollon ja muiden ammattilaisten on pystyttävä tekemään työtä paremmin yhteen sovittaen, joustavasti ja mielenterveyden hoito- ja palveluketjua parantaen. Sote-uudistuksessa on huolehdittava, että lasten ja nuorten palvelut paranevat nykyisestä ja sekä yksilöllinen tuki että yhteisöllinen työ vahvistuvat.

Jaosto katsoo, että Helsingille sote-uudistuksessa turvatu erityisase- man sekä asiaan kiinteästi liittyvät kunnallisen itsehallinnon vaikutus oppilashuollon järjestämisen mahdollisuuksiin tulee selvittää, ja tuoda erillinen selvitys juridisista ja organisatorisista vaihtoehdoista päätettä- väksi. Selvityksen lähtökohtana tulee olla lapsen edun toteuttaminen eikä esimerkiksi hallinnollisten tai rahoituksellisten näkökohtien painot- taminen. On myös selvitettävä, mahdollistaako hyvinvointialueiden teh- täviä ja Helsingin erityisasemaa koskeva lainsäädäntö ratkaisun, jolla oppilas- ja opiskeluhoito säilyy organisatorisesti kasvatuksen ja koulu- tuksen toimialalla, ja millaiset sopimuskäytännöt ovat mahdollisia Hel- singin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen kanssa

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Jaosto päättää palauttaa lausunnon valmisteluun. Samalla jaosto toteaa, että 1) Jaosto pitää tärkeänä, että oppilas- ja opiskelu- huollon mahdollisimman kiinteä yhteys koulujen ja oppilaitosten työhön säilyy, jotta se voi mahdollisimman hyvin täyttää tehtävänsä ja varmis- taa oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko kouluyhteisön hyvinvointi. 2) Jaosto suhtautuu myönteisesti valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa esi- tettyyn ja katsoo, että kaupungin tulee valmistella osana sote- uudistuksen toimeenpanoa ratkaisu, jonka tavoitteena on oppilas- ja opiskeluhoollon säilyttäminen organisatorisesti osana kasvatuksen ja koulutuksen toimintaa. Ratkaisussa tulee ottaa huomioon myös mah- dollisuus jatkaa toimivaa sopimus pohjaista käytäntöä Helsingin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen kans- sa. 3) Kaupunkistrategiassa linjatun periaatteen mukaisesti ja edellä kuvatusta hallinnollisesta ratkaisusta huolimatta oppilas- ja opiskelu- huollon valtionrahoituksella järjestettäväksi tarkoitetut palvelut tulee

25.10.2021

1.1.2023 alkaen rahoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoittamiseen tarkoitetulla valtionrahoituksella.

Jaa-äännet: 5

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Nasima Razmyar, Oula Silvennoinen, Reetta Vanhanen

Ei-äännet: 4

Harry Bogomoloff, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Jaosto päätti tässä äänestyksessä jatkaa asian käsittelyä.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Jaosto päättää palauttaa lausunnon valmisteluun. Samalla jaosto toteaa, että Helsingissä tavoitteena on järjestää laadukas opiskeluhoito lasten ja nuorten helposti tavoitettavaksi kouluissa, oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa. Koulupsykologien, -kuraattoreiden, -terveydenhuollon ja muiden ammattilaisten on pystyttävä tekemään työtä paremmin yhteen sovittaen, joustavasti ja mielenterveyden hoito- ja palveluketjua parantaen. Sote-uudistuksessa on huolehdittava, että lasten ja nuorten palvelut paranevat nykyisestä ja sekä yksilöllinen tuki että yhteisöllinen työ vahvistuvat.

Jaosto katsoo, että Helsingille sote-uudistuksessa turvatuksen erityisase- man sekä asiaan kiinteästi liittyvät kunnallisen itsehallinnon vaikutus oppilashuollon järjestämisen mahdollisuuksiin tulee selvittää, ja tuoda erillinen selvitys juridisista ja organisatorisista vaihtoehdoista päätettäväksi. Selvityksen lähtökohtana tulee olla lapsen edun toteuttaminen eikä esimerkiksi hallinnollisten tai rahoituksellisten näkökohtien painottaminen. On myös selvitettävä, mahdollistaako hyvinvointialueiden tehtäviä ja Helsingin erityisasemaa koskeva lainsäädäntö ratkaisun, jolla oppilas- ja opiskeluhoito säilyy organisatorisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, ja millaiset sopimuskäytännöt ovat mahdollisia Helsingin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen kanssa

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Mari Rantanen,

25.10.2021

Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen

Jaosto päätti yksimielisesti palauttaa asian Nasima Razmyarin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Toni Mäki, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 310 21258
toni.maki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta oppilas- ja opiskelijahuollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin:

Jaosto toteaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevan lainsäädännön ja sen esitöiden perusteella, että oppilas- ja opiskelijahuollon (jäljempänä lyhyesti opiskeluhoito) palvelujen sijoittuminen valtakunnallisesti samalla tavalla mahdollistaa yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamisen ja kehittämisen yhtenä kokonaisuutena. Muutos mahdollistaa yksilöllisesti erityistä tukea tarvitsevien ja mielenterveydeltään oireilevien lasten ja nuorten oikea-aikaisten palvelujen järjestämisen asiakkaan kielelliset oikeudet huomioon ottaen. Lisäksi kuraattorit ja psykologit sijoittuvat muutoksessa ammatillisesti tiiviiseen yhteistyöhön muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa. Myös rahoitusvastuun ja kirjanpidon eriyttämisvelvoitteen vuoksi sijoittuminen sosiaali- ja terveystoimialalle on perustelua.

Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu hyvinvointialueilla

25.10.2021

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa (lait 611-617/2021) opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Näiden palvelujen järjestämisvastuusta säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa, terveydenhuoltolaissa ja sosiaalihuoltolaissa seuraavasti:

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Terveydenhuoltolain 17 a §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhuollon psykologipalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Sosiaalihuoltolain 27 c §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhuollon kuraattoripalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Opiskeluhuollon psykologipalvelujen siirtoa kunnilta hyvinvointialueille on perusteltu terveydenhuoltolain 17 a §:n säädöskohtaisissa perusteluissa (HE 241/2020). Sosiaalihuoltolain 27 c §:n esitöiden mukaisesti vastaavat perustelut soveltuvat myös kuraattoripalveluihin.

Terveydenhuoltolain 17 a §:n esitöiden mukaan opiskeluhuollon psykologipalvelujen siirron myötä opiskeluhuollon palvelujen kokonaisuus olisi yhden toimijan vastuulla, mikä edesauttaisi palvelujen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden toteutumista. Hyvinvointialueen toimiesä järjestäjänä kaikilla opiskeluhuollon työntekijöillä säilyisi yhteys sosiaali- ja terveystoimeen, mikä on edellytyksenä hoito- ja palveluketjujen sujuvuudelle sekä työntekijöiden riittävän osaamisen ja ammatillisen tuen varmistamiselle. Siirron todetaan parantavan palvelujen yhdenvertaista toteutumista ja saatavuutta eri alueilla. Hyvinvointialueella olisi myös asianmukaiset tietojärjestelmät ja asiakastiedot sosiaali- ja terveydenhuollon rekistereissään, jolloin rekisterinpito sekä tietojen luovuttaminen olisi toimivaa ja joustavaa.

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu Helsingin kaupungilla

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.10.2021

Muista kunnista poiketen Helsingillä säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämis- ja rahoitusvastuu. Helsingin kohdalla opiskelu- huollon psykologi- ja kuraattoripalvelut eivät siirry hyvinvointialueelle. Kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestämisvastuu on Helsingin kaupunkilla. Lainsäädäntö ei määritä palvelujen organisoitumista kaupungin sisäisesti.

Huolimatta siitä, että sovellettava lainsäädäntö ei nimenomaisesti velvoita kaupunkia siirtämään opiskelu- huollon toimintoja osaksi sotepe- toimialaa, samat perustelut, joiden nojalla palvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnista hyvinvointialueille, soveltuvat myös näiden palvelu- jen siirtämiseen Helsingissä sotepe-toimialalle (terveydenhuoltolain 17 a §:n perustelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 10 §:n mu- kaan hyvinvointialueella (ja Helsingillä) on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuudeksi. Hyvinvointialueen on huolehdittava yhteen sovitettuja palveluja laaja- alaisesti tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittamisesta ja palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä, sosiaali- ja terveydenhuol- lon palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen muiden palvelu- jen kanssa sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuotta- jien välillä.

Kun opiskelu- huollon palvelujen kokonaisuus on sosiaali- ja terveyden- huollon toimialan vastuulla, kaupunki pystyy paremmin varmistumaan palvelujen yhteensovittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestä- misestä annetun lain 10 §:n mukaisesti. Tällöin myös kaikilla opiskelu- huollon työntekijöillä säilyy yhteys sosiaali- ja terveystoimeen, mikä on edellytyksenä hoito- ja palveluketjujen sujuvuudelle sekä työntekijöiden riittävän osaamisen ja ammatillisen tuen varmistamiselle. On myös huomattava, että siirrolla taataan se, että jatkossa Helsingissäkin opis- keluhuollon kokonaisuus on vertailukelpoinen hyvinvointialueiden kanssa. Opiskelijahuollon suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa on otettava huomioon, että rehtori vastaa koulun opiskelu- huollosta.

Helsingissä opiskelu- huollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen siirto so- te-toimialalle on perusteltua myös rahoitusvastuun ja kirjanpidon eriyt- tämisvelvollisuuden vuoksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uu- dellamaalla annetun lain (ns. Uusimaa-laki) 20 §:n 1 momentin mukaan Helsingin kaupungin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta

25.10.2021

annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituksella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 20 §:n 3 momentin mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavaa rahoitusta taikka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä perimiään asiakasmaksuja taikka muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

Lain esitöiden (HE 241/2020) mukaan säännöksen tarkoituksena on turvata se, että toiminta olisi vertailukelpoista muiden hyvinvointialueiden kanssa. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon tuottoja ja kustannuksia tulee voida tarkastella vertailukelpoisesti osana hyvinvointialueiden talouden seurantaa. Tavoitteena on varmistaa näiden tehtävien aiheuttamien kustannusten ja niihin saatavan rahoituksen läpinäkyvyys. Säännös liittyy myös siihen, että toiminnan rahoitus perustuu valtion rahoitukseen ja tältä osin on kyettävä tarkastamaan rahoituksen käyttöä sekä myöntämään hyvinvointialueen rahoituslain mukaista lisärahoitusta.

Työn painopiste

Opiskeluhuollon palveluissa edellytetään jatkossakin yhteistoimintaa sosiaali- ja terveystoimen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä. Suoraan lain nojalla näiden palvelujen tulee jatkossakin kohdistua ennaltaehkäisevään toimintaan, joka toteutuu oppilaitoksen arjessa.

Perusopetuslain 17 §:n, lukiolain 28 §:n ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 4 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös opiskeluhooltosuunnitelmassa kuvattujen asioiden toteutumisesta. Opiskeluhoolto on kiinteä osa oppilaitoksen kriisityötä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoolta toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon siten kuin tässä laissa säädetään.

25.10.2021

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 4 momentin mukaan opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Terveystoimien 17 a §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoitoon psykologipalvelut ovat osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskeluhoitoon kuuluvia palveluja.

Ruotsinkieliset palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa palvelut valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Kielilaissa (423/2003) säädetään asiakkaan oikeudesta käyttää omaa kieltään, tulla kuulluksi, saada toimituskirjansa suomen tai ruotsin kielellä sekä oikeudesta tulkkaukseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:n mukaan Helsingin kaupungilla on kansalliskielilautakunta. Lautakunnan jäseniksi valitaan ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä.

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustointiin koskien mm. selvittää, arvioida, määritellä ja antaa lausuntoja ruotsin kielellä tarjottavien palvelujen tarpeesta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua.

Yksityinen tai valtion järjestämä koulutus

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut myös yksityiskoulujen tai valtion koulujen osalta. Ne voivat kuitenkin valintansa mukaan huolehtia palvelujen järjestämisestä myös osittain tai kokonaan omana toimintanaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päättä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Hyvinvointialue voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. Ulkomailla sijaitseva koulutuksen järjestäjä vastaa psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä omille opiskelijoilleen.

25.10.2021

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki linjaa opiskeluhuollon palvelujen järjestämisen jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä yksityisten ja muiden opetuksen järjestäjien kautta.

Aiemmin sosiaali- ja terveysministeriölle antamassaan lausunnossa kaupunki on suhtautunut kielteisesti opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattorien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueille. Oheismateriaalina on kaupunginvaltuuston periaatepäätös (23.9.2020 § 222) lausunnoksi sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Oheismateriaalina on yksityiskoulujen liiton tapaamispyyntö ja Suomen hankintajuristien lausunto. Esittelijä on vastannut tapaamispyyntöön. Tapaaminen on järjestetty 8.10.2021.

Uusimaa-laissa ei nimenomaisesti mainita opiskeluhuollon siirtämistä Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta sosiaali- ja terveys-toimialalle. Siirto on kuitenkin uudistuksen tarkoitus. Tätä tukee se, että rahoitus täytyy eriyttää. Olisi keinotekoista esittää valtionrahoituksen eriytetyssä tilinpäätöksessä erikseen sosiaali- ja terveydenhuollon ja kasvatuksen ja koulutuksen osuus. Uudistuksen valtionrahoitus on yleiskatteellista. Rahaa ei ole tarkoitettu siirrettäväksi organisaation toiseen osaan. Vastaisuudessa Helsingissä yksi lautakunta (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lautakunta) vastaa kaikesta järjestämismvastaun piiriin kuuluvasta taloussuunnittelusta ja -ohjauksesta toimialatasolla. Tästä syystä pelastuslautakuntaa ei enää erikseen aseteta. Olisi vastakkaisasettelua, mikäli kasvatus- ja koulutuslautakunnalle jätettäisiin uudistuksen piiriin kuuluva tehtävä. Lisäksi on huomattava, että varsinkin kuraattoritoiminta on lain tasolla määritelty sosiaali-palveluksi. Henkilöstösiirroista on uudistuksen voimaanpanossa todettu, että niitä voi tapahtua myös saman työnantajan sisällä.

Aloitteessa esitetyn johdosta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvät lait on esitöineen käyty läpi. Valmistelun perusteella lausuntoehdotuksessa on lainsäädäntöön viitaten päädytty linjaamaan opiskeluhuollon palvelujen sijoittumista sosiaali- ja terveystoimialalle.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa.

25.10.2021

Asia/3

Hallintosäännön 2 luvun 4 a §:n mukaan kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto ohjaa ja seuraa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen suunnittelu- ja valmistelutehtäviä. Jaosto tekee kaupunginhallitukselle esityksiä uudistukseen liittyvistä kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaattiorakenteen muutoksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi
Toni Mäki, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 21258
toni.maki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Oheismateriaali

1 Kaupunginvaltuuston päätös 23.9.2020 § 222
2 Tapaamispyyntö
3 Suomen hankintajuristien lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia

25.10.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 4, 5 ja 6 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

25.10.2021

**Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastus-
toimen uudistusjaosto**

Daniel Sazonov
puheenjohtaja

Antti Peltonen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Harry Bogomoloff

Nasima Razmyar

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 01.11.2021.